

Handläggare
Linn Ljunglov Ahlenius
Malin Torberger
Telefon: 08 508 25 077
08 508 25 416

Till
Socialnämnden
2015-12-15

Fördjupad uppföljning av kvinnojourer

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens rapport
2. Socialnämnden överlämnar rapporten till stadsdelsnämnderna och berörda kvinnojourer

Gillis Hammar
förvaltningschef

Veronica Wolgast Karlberg
avdelningschef

Sammanfattning

I bilagd rapport redovisas resultatet från förvaltningens fördjupade uppföljning av åtta kvinnojourer. I uppföljningen har kvaliteten i insatsen skyddat boende granskats ur olika perspektiv. Av uppföljningen framkommer att kvaliteten i flera avseenden är bra men att det finns utvecklingsområden. För att säkra kvaliteten i insatsen skyddat boende anser förvaltningen att en betydande förbättring gällande dokumentationen är nödvändig, att samverkan behöver stärkas genom komptenshöjning och stärkta rutiner, att kompetens behöver öka kring vissa sårbarhetsfaktorer samt att möjligheten till långsiktiga finansiella förutsättningar för ideellt drivna verksamheter ses över. Barns situation när de följer med en förälder till skyddat boende diskuteras också.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 9 december och funktionshinderrådet den 10 december 2015.

Bakgrund

Förvaltningen har genomfört en fördjupad uppföljning av åtta kvinnojourer. I uppföljningen har kvaliteten i insatsen skyddat boende granskats utifrån både ett professionellt och klientperspektiv, det vill säga de skyddade boendenas, socialnämndens och klientens perspektiv på kvalitet. Uppföljningen har genomförts under perioden april- oktober 2015. Uppföljningen har utgått från lagstiftningens bestämmelser om god kvalitet inom socialtjänsten, Socialstyrelsens föreskrifter, allmänna råd, kvalitetsindikatorer och vägledning inom området. Inför uppföljningen har även väsentliga rapporter avseende kvalitet i skyddat boende studerats.

Förvaltningen har i uppföljningen valt att fokusera på i huvudsak åtta kvalitetsområden: ledning och personal, insatsen skyddat boende, dokumentation, barnperspektiv, särskild sårbarhet, samverkan, finansiering och lokaler.

Intervjuer genomfördes med verksamhetschef och en medarbetare inom varje verksamhet samt tre våldsutsatta kvinnor som bott på ett skyddat boende. Intervjuerna spelades in på band, transkriberades och ställdes samman. Två enkäter besvarades av nio handläggare inom fyra stadsdelsnämnder. Samtliga svar sammanställdes.

Det framtagna materialet analyserades och redovisas i bilagd rapport.

Sammanfattning av uppföljningens resultat

- Personalen i verksamheterna är överlag välutbildad och har lång erfarenhet av verksamhetsområdet. Bemanningen överensstämmer med nivån på skyddet och volontärer används inte i den stödjande verksamheten. Inom verksamheterna erbjuds ett omfattande stöd till den placerade klienten och dess eventuellt medföljande barn. Det finns också ett genomgående säkerhetstänk kring den enskilde.

- Dokumentation inom verksamheterna är av varierande kvalitet men den genomsnittliga nivån anser förvaltningen vara för låg. Journalföringen behöver i flera verksamheter systematiseras och utvecklas för att säkra rättsläget för klienterna. Även förvaringen av dokumentationen behöver förbättras i flera avseenden, för att säkerställa att inte obehöriga kan komma över information om den enskilde.
- Samverkan mellan placerande nämnder och boendena behöver utvecklas och stärkas. Avtal, uppdrag och genomförandeplaner är inte alltid en rutinmässig del av processen vid en placering i skyddat boende vilket kan försvåra samverkan och uppföljningen av insatsen. Enligt medverkande verksamheter fungerar samverkan avsevärt bättre när uppdragsgivaren har en tydlig organisation gällande våldsärenden så som ett kvinnofrids- och relationsvårdsteam.
- Förvaltningen anser att de skyddade boendena i allmänhet beaktar ett barnperspektiv. Boendena som tar emot barn har ofta specialanpassad verksamhet, rutiner för skolgång och stöd för barnen. Däremot är den övergripande situationen för barn på skyddade boenden komplex ur flera avseenden då barnet inte själv är placerad. Detta medför exempelvis att om barnet får stöd utan beviljad insats/uppdrag från socialnämnden så regleras heller inte kvaliteten i någon förordning. Således krävs heller ingen dokumentation gällande barnets situation.
- Möjligheten att ta emot personer med särskild sårbarhet finns inom flera av verksamheterna, förutom för kvinnor i missbruk där endast ett boende tar emot målgruppen. Kompetensen och tillgängligheten är i allmänhet god men behöver förbättras inom vissa delar.
- Majoriteten av utförarna av insatsen skyddat boende är ideella föreningar. Föreningarna uppger att de i stor utsträckning är beroende av bidrag för att driva verksamheten. Placeringsavgifterna motsvarar inte de reella kostnaderna för en placering utan skulle behöva höjas avsevärt om verksamheten skulle vara självfinansierad. Att vara bidragsberoende bidrar till en osäker ekonomisk situation, vilket i sin tur försämrar möjligheten att fatta långsiktiga beslut som i sin tur kan påverka kvaliteten negativt.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Kvaliteten i de skyddade boenden som uppföljningen omfattar anses i flera avseenden vara god men det finns några utvecklingsområden.

För att säkra kvaliteten i insatsen skyddat boende anser förvaltningen att en betydande förbättring gällande dokumentationen är nödvändig, att samverkan behöver stärkas genom kompetenshöjning och stärkta rutiner, att kompetensen behöver öka kring vissa sårbarhetsfaktorer samt att möjligheten till långsiktiga finansiella förutsättningar för ideellt drivna verksamheter ses över.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens fördjupade uppföljning av kvinnojourer samt att rapporten överlämnas till berörda kvinnojourer och stadens stadsdelsnämnder.

Bilaga

1. Kvalitet i skyddade boenden, oktober 2015.